



Voorbereiding hbo sociaal domein (K1528)

Servicedocument - Afnamevorm: Portfolio-opdrachten + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Voorbereiden op doorstroom naar een hbo-opleiding in het sociaal domein	
Complexiteit:	De werkzaamheden van de beginnend beroepsbeoefenaar zijn wisselend en divers van aard. De beginnend beroepsbeoefenaar ontwerpt in de voorbereiding volgens standaard werkwijzen een onderbouwd plan voor de groepsactiviteit. Tijdens de uitvoering van de groepsactiviteit volgt die het plan, maar moet die tegelijk naar eigen inzicht kunnen inspelen op de veelal complexe groepsdynamiek en situatie van het moment. Dit vraagt om flexibel en adequaat kunnen schakelen tussen de vaste werkwijze en wat de groep op dat moment nodig heeft. De complexiteit van de werkzaamheden is mede afhankelijk van de problematiek van de doelgroep waarmee wordt gewerkt. Een andere complicerende factor bij de werkzaamheden is de diversiteit in culturen en normen en waarden die de beginnend beroepsbeoefenaar kan tegenkomen in het werken met groepen. Ook het samenwerken met collega's in een werkgroep brengt uitdagingen met zich mee, zoals het afstemmen van verschillende ideeën, het verdelen van taken en het omgaan met uiteenlopende werkstijlen. Alert zijn op onder andere ethische afwegingen, professionele verantwoordelijkheid en inclusie is van belang. Afbreukrisico's bij de uitvoering van groepsactiviteiten omvatten onvoldoende veiligheid in de groep, deelnemers die zich niet gezien voelen, beperkte participatie of het niet behalen van de gestelde doelen. Voor dit alles beschikt de beginnend beroepsbeoefenaar over (brede en specialistische) kennis en vaardigheden.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar voert de taken zelfstandig uit in afstemming met betrokkenen en leidinggevende. Tijdens het voorbereiden en uitvoeren van groepsactiviteiten werkt de beginnend beroepsbeoefenaar samen met collega's. De beginnend beroepsbeoefenaar draagt verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de eigen werkzaamheden, de samenwerking met andere betrokkenen en diens eigen professionele ontwikkeling.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examinerator kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Ontwerpt een groepsactiviteit voor een doelgroep met een complexe groepsdynamiek	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt met collega's de doelgroep, behoeften en context van een complexe groepsdynamiek om het doel en de activiteit te bepalen, formuleert en ontwerpt het doel in overleg, stelt criteria, ontwikkelt een concept, kiest werkvormen, bepaalt structuur, inhoud, planning en rolverdeling, werkt de uitvoering uit, beschrijft en onderbouwt dit in een draaiboek en informeert betrokkenen terwijl hij voor materialen en faciliteiten zorgt.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt effectief in een werkgroep, draagt bij aan keuzes, gebruikt relevante theorie en bronnen bij doelgroeponderzoek, formuleert doelen, ontwerpt een groepsactiviteit onderbouwd met theorie, stelt een draaiboek op, zorgt dat materialen en faciliteiten op tijd gereed zijn en informeert deelnemers en betrokkenen tijdig.	Er is een groepsactiviteit ontworpen en voorbereid en alle betrokkenen zijn geïnformeerd over de activiteit.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Voert een groepsactiviteit uit voor een doelgroep met een complexe groepsdynamiek	De beginnend beroepsbeoefenaar voert samen met collega's een groepsactiviteit uit voor een complexe doelgroep, geeft vooraf instructie, volgt het draaiboek, bewaakt het groepsproces, interveneert indien nodig, stemt af over bijsturing, signaleert groepsdynamieken en evalueert na afloop met deelnemers en collega's.	De beginnend beroepsbeoefenaar instrueert deelnemers duidelijk en enthousiast, signaleert tijdig knelpunten en onverwachte situaties in groepsdynamiek, overlegt bijsturing met collega's, stemt het handelen af op groepsrollen en spanningsvelden, rondt activiteiten passend af en evalueert de uitvoering met deelnemers en werkgroep.	De groepsactiviteit is gezamenlijk met collega's in een werkgroep uitgevoerd en de uitvoering is gezamenlijk geëvalueerd met deelnemers en werkgroep.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Reflecteert op samenwerking en eigen handelen in relatie tot de eigen professionele ontwikkeling	De beginnend beroepsbeoefenaar reflecteert op activiteiten, vraagt feedback, bespreekt samenwerking, analyseert de invloed van eigen handelen op proces en resultaat, benoemt verbeterpunten, vergelijkt met eerdere ervaringen, beschrijft ethische overwegingen, koppelt dit aan de beroepscode, ontwikkelt doelen en stelt vervolgstappen vast.	De beginnend beroepsbeoefenaar vraagt actief feedback, bespreekt kritisch keuzes en spanningen in samenwerking, reflecteert op eigen handelen en ethische keuzes, herkent terugkerende patronen, formuleert ontwikkeldoelen en stelt haalbare stappen op om deze te bereiken.	Er is gereflecteerd op de uitvoering van de groepsactiviteit, de gemaakte keuzes en de eigen rol en de samenwerking. Er zijn ontwikkeldoelen geformuleerd en en vervolgstappen voor de verdere ontwikkeling en loopbaan.

Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De examinerator beoordeelt het portfolio op basis van een enkele criteria om de kwaliteit en kwantiteit te controleren. Als dit is goed bevonden kan met het beoordelingsmodel het portfolio inhoudelijk worden beoordeeld. Hierna wordt de presentatie of het CGI gehouden en beoordeeld. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit het de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinerator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. De docent kan kiezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, eventueel in samenspraak met de student: - Portfolio met een eindpresentatie - Portfolio met een CGI	De examenkandidaat bereidt een presentatie voor over zijn portfolio. Hij krijgt onder andere vragen over wat hij heeft gedaan in het portfolio, welke keuzes hij heeft gemaakt en wat hij heeft geleerd. De vorm waarin de kandidaat de toelichting geeft, wordt van tevoren bepaald ((online) presentatie of CGI). De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl